

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

2021-0000074240

Datum 23 april 2021
Betreft Beslissing op bezwaar inzake het Wob-besluit over het
conceptrapport 'Als de prooi de jager pakt'.

Geachte

Bij brief van 10 februari 2021 heeft u, namens (hierna: uw cliënt) pro forma bezwaar gemaakt tegen mijn besluit van 24 december 2020 met kenmerk 2020-0000255631. Uw cliënt heeft u bij brief van 19 februari gemachtigd om namens op te treden in bestuursrechtelijke procedures. Bij brief van 19 februari 2021 heeft u de gronden van bezwaar ingediend.

Met deze brief wordt op uw bezwaar beslist.

Besluit

Ik verklaar uw bezwaar deels gegrond, maar zie voor het herroepen van mijn primaire besluit geen aanleiding. Immers benadeelt openbaarmaking van het conceptrapport de auteurs onevenredig en weegt dit belang zwaarder dan het belang van openbaarheid.

Verloop van de procedure

Bij brief van 26 november 2020 heeft uw cliënt op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: de Wob) verzocht om de conceptversie van het rapport 'Als de prooi de jager pakt' openbaar te maken. Bij e-mail van 15 december 2020 is de ontvangst van deze brief bevestigd.

Bij besluit van 24 december 2020 met kenmerk 2020-0000255631 heb ik besloten het door uw cliënt gevraagde document niet openbaar te maken.

Bij brief van 10 februari 2021 heeft uw cliënt pro forma bezwaar gemaakt tegen mijn besluit van 24 december 2020 met kenmerk 2020-0000255631. Ik heb de ontvangst hiervan bevestigd op 17 februari 2021. Bij de brief van 19 februari 2021 heeft u de gronden van bezwaar ingediend. Ik heb de ontvangst hiervan bevestigd bij de e-mail van 31 maart 2021. Met deze e-mail heb ik tevens de beslistermijn met zes weken verdaagd.

Uw cliënt en u hebben in de brieven van 10 februari 2021 en 19 februari 2021 te kennen gegeven af te zien van het recht te worden gehoord.

Relevante wetsartikelen/juridisch kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000074240

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd. Voorts kan het bestuursorgaan besluiten om op grond van de uitzonderingsgronden genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Wob of op grond van eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Beoordeling van het bezwaar

Gronden van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift heeft u – kort samengevat – het volgende aangevoerd:

- a) de eventuele strijd met het auteursrecht is niet relevant voor de beslissing in het kader van het Wob-verzoek.
- b) er is onvoldoende gemotiveerd waarom openbaarmaking van het conceptrapport leidt tot onevenredige benadeling van de auteurs van dat rapport en de in het rapport voorkomende betrokkenen. Voorts betoogt u dat het belang van openbaarheid hier zwaarder weegt dan het belang van de onderzoekers.

Overwegingen ten aanzien van de gronden van bezwaar

Met betrekking tot deze argumenten en meer in het algemeen overweeg ik het volgende.

ad a. het auteursrecht is wel relevant voor de beoordeling op basis van de Wob. U betoogt dat het auteursrecht niet relevant is voor de beslissing in het kader van het Wob-verzoek. Uit de wetsgeschiedenis en rechtspraak blijkt dat de Wob een beperking vormt op het auteursrecht als bedoeld in artikel 1 van de Auteurswet.¹ Niettemin geldt dat het auteursrecht relevant kan zijn voor de Wob.² Dat op een werk auteursrechtelijke bescherming rust kan namelijk wel worden betrokken bij de beoordeling of openbaarmaking daarvan zou leiden tot onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden, in welk geval openbaarmaking kan worden geweigerd op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob.³ Ik heb daarom het belang van het beschermen van het auteursrecht meewogen in de totstandkoming van het primaire besluit. Kortom: het auteursrecht is voor beslissingen in het kader van de Wob wel degelijk relevant. Op basis van het voorgaande ben ik van mening dat uw bezwaar op dit punt ongegrond is.

¹ ABRvS 30 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2302, r.o. 4.1; ABRvS 20 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3527, r.o. 3.2.

² E.J. Daalder, *Handboek openbaarheid van bestuur*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015, p. 250-252.

³ ABRvS 30 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2302, r.o. 4.1.

ad b. openbaarmaking van het conceptrapport benadeelt zowel de auteurs als de betrokken derden onevenredig.

Directie Juridische Zaken

U betoogt dat ik onvoldoende heb gemotiveerd waarom openbaarmaking van het conceptrapport de auteurs daarvan onevenredig benadeelt. Voorts betoogt u dat ik in het licht van de Auteurswet onvoldoende gemotiveerd heb dat de nadelige gevolgen van openbaarmaking leiden tot onevenredige benadeling van de auteurs. Daarnaast stelt u dat ik onvoldoende gemotiveerd heb wat de belangen van de auteurs zijn en waarom deze zwaarder wegen dan het belang van openbaarmaking van het onderzoek. U geeft aan dat het belang van openbaarmaking hier zwaarder hoort te wegen. Ten aanzien van de in het rapport genoemde betrokkenen stelt u tot slot dat ik onvoldoende gemotiveerd heb waarom deze onevenredig benadeeld worden door openbaarmaking van het conceptrapport.

Ons kenmerk
2021-0000074240

Openbaarmaking van informatie blijft op basis van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie. Hiertoe merk ik het volgende op.

Het conceptrapport is met een wetenschappelijk oogmerk tot stand gekomen. Aan het wetenschappelijk oogmerk zijn de principes van wetenschappelijke integriteit verbonden. Die zijn in 2018 neergelegd in de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit. Het gaat hier om eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid.⁴ Deze principes zijn volgens de code niet alleen leidend voor de individuele onderzoeker, maar ook voor andere bij het onderzoek betrokken partijen, zoals de instellingen waarbinnen het onderzoek plaatsvindt en financiers van het onderzoek. Volgens de principes is het primair aan de individuele onderzoeker om in alle eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid integer onderzoek te doen. Een onderzoeker kan niet ertoe verplicht worden om de resultaten van zijn onderzoek publiek te maken. In het licht van deze principes is het daarom primair aan wetenschappers om integer onderzoek te doen en te besluiten om de resultaten van een onderzoek te publiceren.

Als de autonomie/vrijheid van wetenschappelijk onderzoek niet is gewaarborgd, zullen weinig onderzoekers nog bereid zijn om empirisch-wetenschappelijk onderzoek te doen naar gevoelige kwesties in de sfeer van de georganiseerde misdaad en haar bestrijding. De auteurs van het onderzoeksproject 'Als de prooi de jager pakt' hebben besloten om geen onderzoeksrapport te publiceren. De auteurs hebben daarbij aangegeven dat redenerend vanuit een wetenschappelijk perspectief en binnen het gegeven kader van een wetenschappelijke rapportage zij de opgedane de inzichten niet kunnen onderbouwen op een manier die de gevoeligheid van het onderwerp vergt.⁵ Het openbaar maken van het conceptrapport zou haaks staan op de beslissing van de onderzoekers om geen eindrapport te publiceren. Wanneer een dergelijk conceptrapport wel openbaar wordt gemaakt, is de autonome/vrije wetenschapsbeoefening niet meer gewaarborgd. Immers kunnen wetenschappers in dat geval niet meer zelf

⁴ De Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit is te raadplegen via: [Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018.pdf \(vsnu.nl\)](https://www.vsnul.nl/nederlandse-gedragscode-wetenschappelijke-integriteit-2018.pdf).

⁵ Zie: [Bijlage Toelichting op het besluit van de onderzoekers 20190512 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#); *Kamerstukken II* 2018/19, 29911, 249; *Kamerstukken II* 2019/20, 31934, 26.

beslissen wanneer zij een stuk vanuit het wetenschappelijke perspectief voldoende kwalitatief achten voor verdere verspreiding. Openbaarmaking van het conceptrapport benadeelt kortom de auteurs van het onderzoeksrapport onevenredig.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000074240

Bovendien is op het conceptrapport het auteursrecht van toepassing. Hoewel de Wob hier beperkingen aan stelt, is het in beginsel het recht van de maker om het conceptrapport openbaar te maken.⁶ De auteurs hebben ten aanzien van het conceptrapport uitdrukkelijk geen toestemming gegeven om dit openbaar te maken. Zij hebben daar, zoals eerder gesteld, vanuit het wetenschappelijk perspectief een rechtvaardiging voor. Het toch openbaar maken van het conceptrapport staat haaks op het auteursrecht en het afzien van openbaarmaking door de auteurs. Om die reden benadeelt dit de auteurs van het conceptrapport. Hoewel de enkele omstandigheid dat een werk auteursrechtelijk wordt beschermd niet maakt dat zonder meer sprake is van onevenredige bevoor- of benadeling, weeg ik de voorgenoemde omstandigheden mee in mijn belangenafweging.

Op grond van het voorgaande benadeelt openbaarmaking van het conceptrapport de auteurs van het conceptrapport onevenredig in hun belang van autonome/vrije wetenschapsbeoefening en hun auteursrecht. Het belang van de onderzoekers weeg ik hier zwaarder dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Met betrekking tot het algemeen belang van openbaarheid merk ik het volgende op. Ik realiseer mij terdege dat het onderzoeksproject 'Als de prooi de jager pakt' ziet op een belangrijk maatschappelijk thema, namelijk het onderzoeken in hoeverre THOR-organisaties in de haven kwetsbaar zijn om door criminelen gebruikt te worden als facilitators van georganiseerde criminaliteit en dat openbaarheid rondom dit thema van belang is met het oog op een goede en democratische bestuursvoering. In dit licht heeft de Tweede Kamer dan ook verzocht om over het conceptrapport te kunnen beschikken. Om zowel het belang van openbaarheid en democratische controle te verzekeren als de gerechtvaardigde belangen van de onderzoekers zoveel mogelijk te respecteren, heb ik de bij het ministerie van Financiën laatste beschikbare versie van het conceptrapport vanaf 11 juni tot aan 9 juli 2020 vertrouwelijk aan de Tweede Kamer ter inzage gegeven. Het belang van openbaarheid weegt gezien de belangen van de auteurs echter niet zo zwaar dat het conceptrapport voor eenieder openbaar gemaakt zal worden.

Op grond van de voorgaande maak ik het conceptrapport niet openbaar. Ik ben het met u eens dat ik in mijn primaire besluit onvoldoende gemotiveerd heb waarom de conceptstatus van het rapport en het auteursrecht leiden tot onevenredige benadeling van de auteurs. Voorts ben ik het met u eens dat ik in mijn primaire besluit onvoldoende gemotiveerd heb waarom de in het conceptrapport voorkomende betrokkenen met de openbaarmaking van het conceptrapport onevenredig worden benadeeld. Op deze punten verklaar ik uw bezwaar gegrond. De gebreken in het primaire besluit zijn in deze beslissing op bezwaar hersteld.

⁶ Artikel 1 Auteurswet.

Besluit

Ik handhaaf het bestreden besluit onder aanvulling van de gronden.

Hoogachtend,
De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

namens deze,

mr. N.T. van Schelven
de Directeur-Generaal Douane

U kunt tegen dit besluit beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Noord-Holland, postbus 1621, 2003 BR Haarlem. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden door de rechtbank zijn ontvangen. U kunt ook digitaal beroep instellen bij de rechtbank Noord-Holland via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust.

Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.